

ADOLPHE MONTICELLI *

(1824-1886)

DOOR D. A. DE GRAAF

HET dunkt me hier de plaats om eenige aandacht aan den levensloop van dezen kunstenaar te wijden. Adolphe Monticelli werd den 16en October 1824 geboren te Marseille als zoon van Thomas Barnabé Monticelli en Claire-Rose Bertrand. Tot zijn elfde jaar werd hij grootgebracht op een boerderij te Ganagobie, een plaatsje gelegen bij een der uitloopers van de Provençaalsche Alpen. Voor deze bergachtige, pittoreske streek zou hij steeds een voorkeur blijven gevoelen en meermalen heeft de schilder daar een séjour doorgebracht en vele landschappen geschilderd. Toen hij in Marseille terugkwam, was hij te veel natuurkind geworden dan dat hij zich kon gewennen aan het monotone schoolonderricht, aan het werken volgens de klok, en reeds op jeugdigen leeftijd gaf hij zijn ouders den wensch te kennen zich geheel aan de schilderkunst te wijden. Dit laatste klinkt in verband met Monticelli's vrij gevochten kunst wellicht wat conventioneel en ouderwetsch, maar wanneer men zijn eerste teekeningen bekijkt die tijdens zijn vierjarigen studietijd (1842—'46), onder leiding van den schilder Augustin Aubert, aan de gemeentelijke teekenschool ontstonden, blijkt de term op dit nog zeer conventionele academische werk zeer wel toepasselijk. Het is echter in den loop der jaren gebleken dat deze oefenschool op Monticelli's kunst niet anders dan heilzaam gewerkt heeft, want eenerzijds bleef de schilder een uitstekend teekenaar en anderzijds werd hij volstrekt geen slachtoffer van eenig academisme. Echter zal voor ieder die zich met Monticelli's kunst bezig houdt zijn sprongsgewijze ontwikkeling steeds een raadsel blijven. Tot het einde der zestiger jaren kan men spreken van een geleidelijken ontwikkelingsgang en wanneer deze zich in denzelfden zin had voortgezet zou de schilder waarschijnlijk eerder op erkenning hebben kunnen aanspraak maken. Tot dien tijd toe immers is zijn werk nog steeds thuis te brengen, kan men de noodige equivalenten bij erkende oudere tijdgenooten vinden. Herinneren ons b.v. de eerste portretten, die der z.g. première manière, aan David, Ingres, Chassériau, doen sommige landschappen uit de volgende periode aan de school van Barbizon denken, met de zeventiger jaren begint een geheel nieuw oeuvre dat reeds op de

* Zie het nummer van Augustus.